

Utländska körkort

Rättslig vägledning 2024:4
Utvecklingscentrum
Maj 2024
Uppdaterad mars 2025

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Förkortningar	3
2	Utländska körkorts giltighet i Sverige	4
2.1	EES-länderna	4
2.2	Länder utanför EES	5
2.3	Storbritannien och Färöarna	5
2.4	Ukraina	6
2.5	De nordiska länderna	7
2.6	Internationella körkort	7
3	Körkorts utformning	8
4	Ingripanden mot utländska körkort	9
5	Folkbokföring/invandring	11
6	Körkortsregisterutdrag från utlandet	12
6.1	Resper	12
7	Yrkestrafik	14
7.1	Trafik i förvärvsverksamhet	14
7.2	Yrkesmässig trafik	15
7.2.1	Nationell transport	15
7.2.2	Internationell transport	15
7.2.3	Konkurrens m.m.	15
7.3	Praxis	16
7.4	Taxitrafik	16
7.5	Närmare om förhållandet till unionsrätten	17
8	Konventionerna	18
8.1	1949 års Genèvekonvention	18
8.2	1968 års Wienkonvention	18

1 Inledning

Denna rättsliga vägledning behandlar utländska körkorts giltighet i Sverige och vissa andra frågor som är förknippade med detta. Den ska läsas som ett komplement till Räv 2024:3 Olovlig körning.

1.1 Förkortningar

FOL	Folkbokföringslagen (1991:481)
KKL	Körkortslagen (1998:488)
KKF	Körkortsförordningen (1998:980)
TTL	Taxitrafiklagen (2012:211)
TBL	Lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott
YTL	Yrkestrafiklagen (2012:210)

Denna rättsliga vägledning har uppdaterats främst utifrån de regler som gäller för ukrainska medborgare som åtnjuter skydd under massflyktsdirektivet. En viss uppdatering har gjorts av kapitlet om ingripanden mot utländska körkort. Vägledningen har också omdisponerats.

2 Utländska körkorts giltighet i Sverige

Körkort från andra EES-länder är enligt huvudregeln giltiga enligt sina lydelse.

Körkort från länder utanför EES är enligt huvudregeln giltiga i ett år från folkbokföring i Sverige. Undantag görs för körkort från Storbritannien, Färöarna och Ukraina.

Den grundläggande regleringen för ett utländskt körkorts giltighet i Sverige finns i 6 kap. körkortslagen (1998:488) som kompletteras av 6 kap. körkorts-förordningen (1998:980). I mycket styrs reglerna av det tredje körkorts-direktivet.¹ Detta direktiv har införlivats i svensk rätt genom ändringar i körkortslagen som huvudsakligen trätt i kraft den 19 januari 2013.

2.1 EES-länderna²

Enligt 6 kap. 1–3 §§ KKL gäller ett körkort utfärdat i ett EES-land som ett svenskt körkort under förutsättning att

1. körkortet är giltigt i utfärdande land
2. körkortet inte bytts ut mot ett svenskt körkort
3. innehavaren inte också har ett svenskt körkort som är omhändertaget eller återkallat med löpande återkallelsetid
4. innehavaren har fyllt 15 år för moped eller 18 år för bil.

Någon begränsning vad gäller folkbokföring i Sverige finns inte.

Att ett körkort utfärdat av en EES-stat erkänns är en tillämpning av artikel 2.1 i det tredje körkortsdirektivet.

Det finns avvikande regler när det gäller yrkestrafik. Dessa utvecklas närmare nedan under kapitel 7.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort.

² EES-länderna är den 1 oktober 2023: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

2.2 Länder utanför EES

Ett körkort utfärdat i ett land utanför EES gäller enligt 6 kap. 1–3 §§ KKL som ett svenskt körkort under förutsättning att

- villkoren enligt 1–4 under 2.1 är uppfyllda
- innehavaren inte har varit folkbokförd i Sverige i ett år eller mer (angående folkbokföring, se nedan i kapitel 5)
- det är utfärdat i enlighet med någon av de två konventionerna om vägtrafik (se nedan i kapitel 8).

Om körkortet *inte* är utfärdat i enlighet med någon av konventionerna krävs därutöver

- att körkortet är utfärdat på engelska, tyska, franska
- *eller*
- att körkortet används tillsammans med en bestyrkt översättning till svenska, engelska, tyska, franska, danska eller norska
- *eller*
- att körkortet används tillsammans med ett internationellt körkort.

Finns inte något fotografi på körkortet är det endast giltigt tillsammans med en fotolegitimation.

I RH 2005:60 ogillades ett åtal om olovlig körning då ett vitryskt (belarusiskt) körkort visats upp. Svea hovrätt uttalade bland annat:

Enligt hovrätten är P.N:s körkort utformat i överensstämmelse med nämnda konventioner. Det innehåller således bl.a. den franska beteckningen för körkort, "permis de conduire", samt relevant information – såsom innehavarens namn, förarbehörighet och giltighetstid – angiven med latinska bokstäver och siffror (se 1968 års konvention, annex 6). Även i övrigt motsvarar körkortet de modellexempel som avbildats i konventionerna. P.N:s körkort är därmed, såvitt hovrätten kan utröna, giltigt enligt svensk lag.

2.3 Storbritannien och Färöarna

Storbritannien har lämnat Europeiska unionen och från och med den 1 januari 2021 gäller inte längre unionens regler för bl.a. körkort. Färöarna är förvisso en del av det danska kungariket men har ett stort mått av självstyre och är inte medlem i Europeiska unionen eller EES. De utfärdar också egna körkort. Genom 6 kap. 8 a § KKF har en undantagsregel införts för körkort från Storbritannien och Färöarna som gör att ettårsregeln för körkort utfärdade

utanför EES inte gäller. Ett körkort från Storbritannien eller Färöarna är giltigt på samma sätt som ett körkort från ett land inom EES.

2.4 Ukraina

Efter Rysslands invasion av Ukraina den 24 februari 2022 aktiverades EU:s massflyktsdirektiv³ genom genomförandebeslutet (EU) 2022/382.⁴ På unionsnivå har sedan förordning (EU) 2022/1280 beslutats.⁵ Av artikel 3 i denna förordning framgår att giltiga ukrainska körkort ska erkännas av medlemsstaterna när körkortsinnehavaren åtnjuter tillfälligt skydd eller tillräckligt skydd enligt nationell rätt i enlighet med massflyktsdirektivet. Det framgår också bl.a. att det inte krävs någon översättning för att körkortet ska vara giltigt. Krav får ställas på uppvisande av pass eller liknande för att styrka innehavarens identitet. Förordningen innehåller även en lång rad andra bestämmelser om såväl körkort som yrkeskompetensbevis.

I 4 kap. 19 h § utlänningsförordningen (2006:97) ställs vissa kriterier upp för när en person alltså ska åtnjuta tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet. I de flesta fall handlar det om att en person ska ha befunnit sig lagligt i Sverige före den 22 december 2023 och vara ukrainsk medborgare eller familjemedlem till en sådan person. Om en ukrainsk medborgare har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd utfärdas ett uppehållstillståndskort för denna.

I 6 kap. 3 a § KKF har införts en hänvisning till ovannämnda förordning (EU) 2022/1280. I körkortsförordningen sägs att det i denna EU-förordning finns bestämmelser om undantag från 6 kap. 1 § andra stycket och 2 § andra stycket KKL. Detta innebär att ett ukrainskt körkort är fortsatt giltigt även ett år efter det att innehavaren folkbokförts i Sverige (jfr 6:2 andra stycket KKL) samt att det inte ställs upp samma krav på översättning av ett ukrainskt körkort för att detta ska vara giltigt (jfr 6:1 andra stycket KKL). Allt detta under förutsättning att körkortsinnehavaren uppfyller de kriterier för tillfälligt skydd som ställs upp i utlänningsförordningen.

³ Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta.

⁴ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1280 av den 18 juli 2022 om särskilda och tillfälliga åtgärder, med anledning av Rysslands invasion av Ukraina, med avseende på förarhandlingar som utfärdats av Ukraina i enlighet med landets lagstiftning.

2.5 De nordiska länderna

När det gäller de nordiska länderna finns vissa speciella regler. Enligt 6 kap. 1 § KKF ska körkortslagens regler om utländska körkort tillämpas även på

- midlertidigt kørekort utfärdat i Danmark
- turistkørekort utfärdat i Danmark
- tillfälligt körkort utfärdat i Finland
- midlertidig køretilladelse meddelat i Island
- midlertidig kjøretillatelse meddelat i Norge.

Detta innebär alltså att dessa olika körkortstyper gäller enligt sina innehåll även i Sverige.

2.6 Internationella körkort

Ett internationellt körkort är egentligen bara en översättning av det nationella körkortet. Det krävs alltså ett nationellt körkort för att bevisa behörigheten. Att medföra ett internationellt körkort är en av de möjligheter som finns för att visa att ett icke-EES körkort är giltigt trots att det inte är utfärdat på engelska, tyska, franska, danska eller norska eller försett med bestyrkt översättning (se avsnitt 2.2 ovan).

I Sverige utfärdas internationella körkort av bl.a. intresseorganisationer som Motormännens riksförbund och Motormännens helnykterhetsförbund, MHF.

3 Körkorts utformning

Europeiska rådet har på sin hemsida en databas med olika identitetshandlingar, bl.a. körkort, som heter [Prado](#) (Public Register Of Authentic Travel And Identity Documents Online – offentligt register över äkta identitets- och resehandlingar online). I databasen avbildas körkort och beskrivs säkerhetsdetaljer på flera länders körkort, såväl europeiska som utomeuropeiska.

Förenklat kan sägas att ett "normalt" svenskt körkort följer 1968 års konvention. De uppgifter som finns på ett svenskt körkort ska också finnas på ett körkort från ett land som anslutit sig till konventionen. Ett körkort ska vara avfattat med latinska bokstäver eller med latinska bokstäver som komplement till exempelvis kyrilliska bokstäver. Om körkortet är gjort av plast bör det vara 54 x 86 millimeter stort och helst rosafärgat. En länk till en förteckning över länder anslutna till 1968 års konvention finns nedan i kapitel 8.

4 Ingripanden mot utländska körkort

För körkortsingripande mot utländska körkort tillämpas enligt 6 kap. 5 § KKL samma regler om varning, omhändertagande och återkallelse som för svenska körkort. Ett utländskt körkort kan dock inte återkallas i Sverige. Där- emot är det möjligt att i stället besluta att körkortet inte gäller i Sverige under den tid som det skulle ha varit återkallat om det varit fråga om ett svenskt körkort. Ett beslut om att ett körkort inte gäller under en viss tid ska delges innehavaren. Ett sådant beslut kan framgå av vägtrafikregistret i vilket det i så fall anges att giltighet vägrats. Under tiden som körkortet inte gäller ska Transportstyrelsen eller Polismyndigheten behålla körkortet (6 kap. 5 § KKL). Körkortet ska lämnas tillbaka om innehavaren lämnar landet. Det kan noteras att vägtrafikregistret inte är någon informationsbärare angående ett utländskt körkorts giltighet. Det enda som kan framgå av registret är att körkortet *inte* är giltigt under vägranstiden.

Om ett körkort från ett annat EES-land ska bli föremål för ingripande i Sverige och om körkortsinnehavaren bor permanent här kan körkortet bytas ut till ett svenskt körkort som sedan blir föremål för ingripandet (6 kap. 6 § KKL). Om en person har både ett svenskt och ett utländskt körkort gäller inte heller det utländska körkortet under den tid som det svenska körkortet är föremål för ingripande. Det bör observeras att reglerna gäller *körkort*. Om ett ingripande skett mot ett körkortstillstånd här i Sverige påverkas inte det utländska körkortets giltighet.

I RH 2003:20 ogillades ett åtal om olovlig körning då ett danskt körkort, vars innehavare också hade ett svenskt körkort som var återkallat, ansågs gälla i Sverige sedan spärrtiden för utfärdande av nytt svenskt körkort löpt ut. Hovrätten uttalade bland annat:

Som redan framhållits föreskrivs i rådets direktiv om körkort att körkort som är utfärdade av medlemsstaterna skall erkännas ömsesidigt. En medlemsstat får emellertid vägra att erkänna giltigheten av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat om innehavaren är föremål för körkortsåterkallelse i den förstnämnda medlemsstaten. Mot bakgrund av detta krav på erkännande av körkort som utfärdats i en medlemsstat bör bestämmelsen i 6 kap. 2 § första stycket 3 körkortslagen förstås på följande sätt såvitt gäller giltigheten av N. T:s danska körkort i Sverige.

Spärrtiden för utfärdande av nytt svenskt körkort för N. T. hade löpt ut redan den 12 februari 1999, dvs. före den i målet aktuella körningen. Det hade därför varit möjligt för honom att ta körkort i Sverige. Vid sådant förhållande har hans den 10 januari 2002 utfärdade danska kör-

kort varit gällande i Sverige vid körningen den 17 juni 2002. Han har således varit berättigad att föra personbilen vid tillfället. Åtalet för olovlig körning skall därför ogillas.

Omhändertagande av utländskt körkort sker enligt samma regler som gäller för svenskt körkort.

Beslag och förverkande är inte åtgärder för körkortsingripanden utan straffprocessuella åtgärder, som aktualiseras t.ex. vid misstanke om att körkortet är förfalskat.

5 Folkbokföring/invandring

Registrerat datum för invandring i folkbokföringsregistret är samma datum som en person blir folkbokförd i Sverige.

Enligt 3 § FOL ska den som anses bosatt i Sverige också vara folkbokförd här. Det finns dock en rad situationer när en person som vistas i landet *inte* ska folkbokföras här, exempelvis

- en utlänning som måste ha uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige får som huvudregel inte folkbokföras förrän personen har fått ett sådant tillstånd (4 § FOL)
- en person som har dubbel bosättning ska inte folkbokföras här om personen anses ha sin huvudsakliga anknytning till det andra landet (3 § FOL).

Konsekvensen av detta blir således att regeln om giltigheten av körkort från icke-EES länder i vissa fall sätts ur spel eftersom giltigheten knutits till folkbokföringsdatumet. Den faktiska vistelsetiden i Sverige har inte någon betydelse.

Ytterligare information finns på Skatteverkets [hemsida](#):

Registerutdrag som inhämtas i ärenden kring olovlig körning kan visa invandringsdatum. Enligt 26 och 35 §§ FOL är registrerat datum för invandring i folkbokföringsregistret samma datum som när en person blir folkbokförd i Sverige. Ett körkort från ett icke-EES land är alltså giltigt ett år efter det datum som är registrerat som invandringsdatum i folkbokföringsregistret.

I de fall en person ut- och invandrar måste regelverket tolkas så att året räknas från det sista invandringsdatumet.

Personnummer tilldelas folkbokförda personer (18 § FOL). Samordningsnummer tilldelas personer som inte är eller har varit folkbokförda här (1 kap. 1 § lagen [2022:1697] om samordningsnummer). Det innebär bl.a. att det datum som en person tilldelats ett samordningsnummer inte har någon relevans för körkortsfrågan.

6 Körkortsregisterutdrag från utlandet

I de fall en körkortsbehörighet påstås av en person som i och för sig skulle kunna ha rätt att köra här, t.ex. en person från ett annat EES-land, måste åklagaren motbevisa detta. Det räcker enligt underrättspraxis typiskt sett inte att föraren inte kan visa upp ett utländskt körkort. I stället krävs vanligtvis bevisning i form av ett registerutdrag som visar att personen ifråga inte har någon behörighet. I vissa fall kan förhörsuppgifter vara tillräckliga.

Under utredningen kan polis ofta hämta in utdrag från utländska myndigheter som visar den behörighet den misstänkta har eller inte har. Dessa registerutdrag kan vara villkorade av att de inte får användas i ett straffrättsligt förfarande. Sådana villkor om användarbegränsningar måste respekteras oavsett vad som annars är föreskrivet i lag eller annan författning, se bl.a. 5 kap. 1 § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, 6 kap. 3 § lagen (2017:496) om internationellt polisiärt samarbete och 4 kap. 3 § lagen (2017:1000) om europeisk utredningsorder. Förundersökningsledaren kan dock begära hos det andra landet att få använda utdraget trots förbehållet.

För att få ett registerutdrag från ett land inom EU som kan användas i en svensk process kan en europeisk utredningsorder (EIO) användas. Körkortsregisterutdrag är uppgifter som, även om de finns tillgängliga hos andra myndigheter, kan inhämtas inom ramen för en EIO. Av EIO:s grundprincip följer att om en åtgärd är tillåten i Sverige så ska åtgärden vidtas i det mottagande landet. Det innebär att det mottagande landet enligt huvudregeln ska förse oss med registerutdrag även om det, i det andra landet, handlar om en rent administrativ fråga. För närmare information, se den rättsliga vägledningen Europeisk utredningsorder, RåV 2022:7. Irland och Danmark deltar inte i samarbetet kring EIO varför ansökan om rättslig hjälp får skickas till dessa länder. För närmare information, se den rättsliga vägledningen Internationell rättslig hjälp i brottmål, RåV 2022:9.

6.1 Resper

Inom EU finns ett utvecklat system för utbyte av körkortsuppgifter mellan medlemsstaterna för administrativa syften. Detta system Resper (**R**eseau **P**ermis de **C**onduire) tillkom genom det tredje körkortsdirektivet. Genom en ändring av direktivet som trädde i kraft den 23 maj 2020 gavs även polis en

möjlighet att använda Resper för att kontrollera körkorts giltighet.⁶ Möjligheten för polis att få direktåtkomst till Resper har införts genom en ändring av 4 kap. 23 § vägtrafikdataförordningen (2019:382). Det har dock visat sig att tillförlitligheten av de uppgifter som förmedlats genom systemet varit låg. Uppgifter från det kan därför inte läggas till grund för beslut om lagföring.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/645 av den 18 april 2018 om ändring av direktiv 2003/59/EG om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport och direktiv 2006/126/EG om körkort.

7 Yrkestrafik

Inledningsvis måste en distinktion göras mellan trafik i förvärvsverksamhet och yrkesmässig trafik. Trafik i förvärvsverksamhet innefattar all trafik i ett bolags verksamhet oavsett för vems räkning transporten utförs, dvs. även då ett bolag transporterar exempelvis sina egna produkter eller maskiner som används i den egna verksamheten. Yrkesmässig trafik innebär att en transport utförs för annans räkning inom ramen för en verksamhet, vanligtvis ett åkeri.⁷ Trafik i förvärvsverksamhet innefattar alltså även yrkesmässig trafik.

En skillnad måste också göras mellan nationella transporter och internationella transporter. Enkelt uttryckt kan sägas att en internationell transport har korsat eller kommer att korsa en landsgräns.⁸

Även typen av fordon som transporten genomförs med har betydelse. De relevanta reglerna i körkortslagen rör endast lastbilar och bussar, alltså även lätta lastbilar och bussar. Däremot omfattar yrkestrafiklagens regler samtliga motordrivna fordon.

En ytterligare avgörande faktor är medborgarskapet. Är föraren EES-medborgare eller tredjelandsmedborgare?

7.1 Trafik i förvärvsverksamhet

Ett utländskt körkort – oavsett från vilket land – ger endast EES-medborgare rätt att utföra transporter inom ramen för en förvärvsverksamhet med en svenskregistrerad buss eller lastbil (6 kap. 3 § andra meningen KKL). Detta gäller oavsett om det är en nationell eller internationell transport.

Om en tredjelandsmedborgare innehar ett körkort från ett tredje land eller ett EES-land (inte Sverige) men ändå utför en transport i en förvärvsverksamhet med en svenskregistrerad buss eller lastbil så har den personen gjort sig skyldig till olovlig körning enligt 3 § TBL. En arbetsgivare som anställt en sådan förare kan då ha gjort sig skyldig till tillåtande av olovlig körning. Om arbetsgivaren är ett företag kan en talan om företagsbot komma att aktualiseras. Det bör i sammanhanget noteras att det endast krävs oaktsamhet för att straffansvar för tillåtande av olovlig körning ska kunna komma ifråga.

⁷ För en definition av yrkesmässig trafik, se art. 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1071/2009 av den 21 oktober 2009 om gemensamma regler beträffande de villkor som ska uppfyllas av personer som bedriver yrkesmässig trafik och om upphävande av rådets direktiv 96/26/EG till vilken 1 kap. 4 § YTL hänvisar.

⁸ För en närmare definition av internationell transport, se art. 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1072/2009 av den 21 oktober 2009 om gemensamma regler för tillträde till den internationella marknaden för godstransporter på väg.

7.2 Yrkesmässig trafik

7.2.1 Nationell transport

Ett utländskt körkort – oavsett från vilket land – ger endast EES-medborgare rätt att utföra en nationell transport inom ramen för yrkesmässig trafik med ett svenskregistrerat fordon (2 kap. 11 § första stycket YTL). Detta oavsett vilket fordonsslag som används.

Om en tredjelandsmedborgare innehar ett körkort från ett tredje land eller ett EES-land (inte Sverige) men ändå utför en nationell transport i yrkesmässig trafik har personen brutit mot 2 kap. 11 § YTL som är straffsanktionerad i 5 kap. 3 § YTL. Den som överlämnat åt en person att köra en sådan transport eller tillåtit en sådan körning kan också misstänkas för brott enligt 5 kap. 4 § YTL. Liksom för tillåtande av olovlig körning krävs i subjektivt hänseende endast oaktsamhet. Om det rör sig om ett bolag i vilket personen anställts kan en talan om företagsbot komma ifråga. I dessa fall har transporten även genomförts inom ramen för bolagets förvärvsverksamhet, dvs. ansvar för olovlig körning resp. tillåtande av olovlig körning kan också aktualiseras.

7.2.2 Internationell transport

När det gäller internationella yrkesmässiga transporter finn i 2 kap. 11 § andra stycket YTL en hänvisning till bl.a. förordningen (EG) nr 1072/2009. Artikel 3 i denna förordning lyder:

För internationella transporter krävs innehav av ett gemenskapstillstånd och, om föraren är medborgare i ett tredjeland, ett sådant tillstånd i kombination med ett förartillstånd.

Här sägs alltså att en tredjelandsmedborgare får utföra internationella transporter om företaget har ett gemenskapstillstånd samt ett förartillstånd för den ifrågavarande föraren. En internationell transport kan inledas i Sverige och, under förutsättning att förartillstånd och gemenskapstillstånd finns, sker då transporten i enlighet med yrkestrafiklagens regelverk.⁹ Något krav rörande från vilket land körkortet kommer finns inte. Däremot kan olovlig körning aktualiseras för den del av transporten som sker i Sverige i enlighet med vad som anförts ovan under 2.8.1.

7.2.3 Konkurrens m.m.

Syftet med trafikbrottslagens regler och därmed också körkortslagens regler är att upprätthålla trafiksäkerheten. Yrkestrafiklagens regler ska däremot

⁹ Prop. 2011/12:80 s. 81.

säkerställa en rättvis och fungerande inre marknad inom EU. Bestämmelsernas olika skyddsintressen gör att reglerna ska tillämpas i konkurrens.

Yrkestrafiklagen och körkortslagen överlappar delvis varandra men har även delvis olika tillämpningsområden. Följande exempel åskådliggör detta:

- Om en tredjelandsmedborgare som innehar ett EES-körkort utför en nationell transport i förvärvsverksamhet (i vilket innefattas yrkesmässig trafik enligt ovan) med en svenskregistrerad lastbil har föraren gjort sig skyldig till olovlig körning (6 kap. 3 § andra meningen KKL jfr med 3 § TBL) och brott mot yrkestrafiklagen (2 kap. 11 § första stycket YTL).
- Om en tredjelandsmedborgare som innehar ett EES-körkort utför en internationell transport i förvärvsverksamhet (i vilket innefattas yrkesmässig trafik enligt ovan) med en svenskregistrerad lastbil har föraren gjort sig skyldig till olovlig körning (6 kap. 3 § andra meningen KKL jfr med 3 § TBL). Däremot kan straffansvar för brott mot yrkestrafiklagen inte komma ifråga om föreskrivna gemenskaps- och förartillstånd finns.

7.3 Praxis

Göta hovrätt, mål B 2369-22: Målet rörde företagsbot. Bolaget hade en kirgizisk medborgare anställd som chaufför. Chauffören hade inte svenskt körkort. Denna hade för bolagets räkning kört en svenskregistrerad lastbil i yrkesmässig trafik i Sverige. Föraren hade alltså brutit mot 2:11 YTL och ett ansvar åvilade bolaget enligt 5:4 samma lag. Eftersom föraren kört i förvärvsverksamhet och bolagets kontroller brustit förelåg också tillåtande av olovlig körning enl. 3 § tredje stycket TBL jfr med 6:3 KKL. Trafikbrottslagen ska enligt hovrätten tillgodose trafiksäkerheten medan yrkestrafiklagens regler ska upprätthålla en rättvis konkurrens inom EU. Eftersom bestämmelserna har olika skyddsintressen och olika kriminalpolitiska grunder tillämpade hovrätten båda straffbestämmelserna. Bolaget befanns ha åsidosatt reglerna av oaktsamhet. Företagsbotens storlek bestämdes till 25 000 kronor.

7.4 Taxitrafik

När det gäller taxitrafik ger ett utländskt körkort – oavsett i vilket land det är utfärdat – endast en EES-medborgare rätt att köra en svenskregistrerad personbil eller lätt lastbil i taxitrafik (3 kap. 13 § TTL). Även här är alltså medborgarskapet en avgörande faktor. Den som bryter mot reglerna kan dömas till böter enligt 5 kap. 5 § TTL. För den som överlämnat åt en person att utföra eller som tillåtit en sådan körning kan ansvar för brott mot 5 kap. 6 § TTL komma ifråga. Om det rör sig om ett företag i vilket personen anställts kan en talan om företagsbot aktualiseras. I ett sådant fall har

körningen även genomförts inom ramen för företagets förvärvsverksamhet. Även ansvar för olovlig körning resp. tillåtande av olovlig körning kan komma att aktualiseras om körningen genomförts med en lastbil eller en buss, 6 kap. 3 § KKL jfr med 3 § TBL.

7.5 Närmare om förhållandet till unionsrätten

Reglerna i körkortslagen är inte självklart utformade och kan ge upphov till tveksamheter i förhållande till unionsrätten. Bestämmelsen i 6 kap. 3 § andra meningen KKL har överförts till den nuvarande körkortslagen från tidigare reglering utan ändringar.¹⁰ Regeringen har valt att inte ändra bestämmelsen i samband med unionsrättsliga anpassningar av körkortslagen vilket kan ses som ett stöd för ovan gjorda tolkningar.

Mot detta kan ställas artikel 2.1 i tredje körkortsdirektivet:

Körkort som är utfärdade av medlemsstaterna skall erkännas ömsesidigt.

Tredje körkortsdirektivet gör alltså inte någon skillnad på ett körkorts giltighet utifrån en körkortsinnehavares medborgarskap.

En motsvarande problematik som ovan beskrivits kan anses föreligga när det gäller regleringen i 2 kap. 11 § första stycket YTL. Något resonemang kring hur art. 2.1 i tredje körkortsdirektivet stämmer överens med den begränsning av EES-körkorts giltighet som bestämmelsen i yrkestrafiklagen innebär fördes inte då regleringen överfördes, oförändrad, från den tidigare gällande yrkestrafiklagen.¹¹

Det rör sig om ett direktiv som inte är direkt tillämpligt i nationell rätt. Den svenska lagstiftningen ska alltså tillämpas. Frågan om regelverken innebär en direktivkonform implementering får ytterst avgöras av domstol.

¹⁰ "EG-anpassade körkortsregler", SOU 1995:48 s. 94 och prop. 1995/96:118 s. 25ff resp. "En reformerad körkortslagstiftning – Genomförandet av tredje körkortsdirektivet" SOU 2008:130 och prop. 2011/12:25.

¹¹ Prop. 2011/12:25.

8 Konventionerna

8.1 1949 års Genèvekonvention

En förteckning över de deltagande länderna, och de förbehåll vissa länder gjort, finns på hemsidan United Nations Treaty Collection på statussidan för konventionen, se [länk](#). Själva konventionstexten återfinns [här](#).

I konventionen finns en förlaga för hur ett körkort ska se ut för att överensstämma med konventionen:

86	United Nations — Treaty Series	1952																			
ANNEX 9 MODEL DRIVING PERMIT — DIMENSIONS : 74 × 105 mm <i>Colour: pink</i>																					
1. The permit will be drawn up in the language(s) prescribed by the legislation of the State. 2. The title of the document "Driving Permit" will be written in the language(s) prescribed in 1. above and will be followed by the translation in French "Permis de conduire". 3. The inscriptions should be written (or at least repeated) in Latin characters or in so-called English script. 4. The additional remarks, if any, by the competent authorities of the issuing country will not apply to international traffic. 5. The distinguishing sign as defined in annex 4 shall be inscribed in the oval.																					
OUTSIDE PAGES																					
<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 33%; vertical-align: top;">Reserved for endorsements by the competent authorities of the issuing country and including periodic renewal.</td><td style="width: 33%; vertical-align: top; text-align: center;">Name of country Seal or stamp of authority DRIVING PERMIT</td><td style="width: 33%;"></td></tr></table>			Reserved for endorsements by the competent authorities of the issuing country and including periodic renewal.	Name of country Seal or stamp of authority DRIVING PERMIT																	
Reserved for endorsements by the competent authorities of the issuing country and including periodic renewal.	Name of country Seal or stamp of authority DRIVING PERMIT																				
INSIDE PAGES																					
<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 33%; vertical-align: top;">1. Surname..... 2. Other names..... 3. Date** & place*** of birth..... 4. Permanent place of residence..... Signature of holder**** Photograph 35 x 45 mm 5. Issued by..... 6. at.....on..... 7. Valid until..... Seal or stamp of authority Signature of authority</td><td style="width: 33%; vertical-align: top; text-align: center;">Changes of address <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr></table></td><td style="width: 33%; vertical-align: top; text-align: center;">Vehicles for which the permit is valid <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr></table></td></tr></table>			1. Surname..... 2. Other names..... 3. Date** & place*** of birth..... 4. Permanent place of residence..... Signature of holder**** Photograph 35 x 45 mm 5. Issued by..... 6. at.....on..... 7. Valid until..... Seal or stamp of authority Signature of authority	Changes of address <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr></table>	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Vehicles for which the permit is valid <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr></table>	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority
1. Surname..... 2. Other names..... 3. Date** & place*** of birth..... 4. Permanent place of residence..... Signature of holder**** Photograph 35 x 45 mm 5. Issued by..... 6. at.....on..... 7. Valid until..... Seal or stamp of authority Signature of authority	Changes of address <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr></table>	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Vehicles for which the permit is valid <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr><tr><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td><td style="width: 50%; vertical-align: top;">Seal or stamp of authority</td></tr></table>	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority			
Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority																				
Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority																				
Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority																				
Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority																				
Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority																				
Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority																				
Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority																				
Seal or stamp of authority	Seal or stamp of authority																				

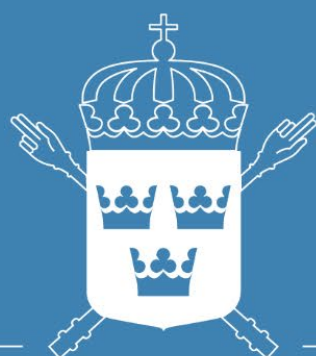
* Father's or husband's name may be inserted.
** Or approximate age on date of issue
*** If known.
**** Or thumb impression of holder.

No. 1671

8.2 1968 års Wienkonvention

Enkelt uttryckt kan sägas att "normala" svenska körkort, och körkort inom EU, följer denna konvention.

En förteckning över de deltagande länderna och de förbehåll vissa länder gjort finns på [statussidan](#) för konventionen.

ÅKLAGARMYNDIGHETEN